

**VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA**

KATEDRA ÚČETNICTVÍ

Analýza hospodaření příspěvkové organizace v oblasti sociálních služeb

Economy Analysis of Allowance Organization in Social Services

Student: Eliška Hrabovská

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Šárka Kryšková, Ph.D.

Ostrava 2010

Prohlášení

Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou práci, kromě příloh, vypracovala samostatně.

V Ostravě 7. 5 2010

.....
Eliška Hrabovská

Poděkování

Děkuji paní Evě Zemanové za poskytnutí informací a podkladů pro zpracování bakalářské práce, dále děkuji vedoucí mé bakalářské práce paní Ing. Šárce Kryškové, Ph.D. za cenné a podmětné rady při vedení.

OBSAH:

1	ÚVOD.....	1
2	CHARAKTERISTIKA PŘÍSPĚVKOVÝCH ORGANIZACÍ.....	3
2.1	Neziskové organizace	3
2.1.1	Členění nevýdělečných organizací	4
2.2	Příspěvkové organizace	4
2.2.1	Právní úprava příspěvkových organizací.....	5
2.2.2	Příspěvkové organizace územních samosprávních celků	6
2.2.3	Státní příspěvkové organizace	8
2.3	Sociální služby	8
2.3.1	Právní předpisy upravující sociální služby	9
2.3.2	Smlouva o poskytování sociální služby	10
2.3.3	Základní druhy sociálních služeb	10
2.3.4	Formy poskytování sociálních služeb	12
2.3.5	Zařízení sociálních služeb	12
2.3.6	Denní stacionáře	13
2.3.7	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	13
2.3.8	Domovy pro seniory	14
2.3.9	Domovy se zvláštním režimem	14
2.4	Charakteristika vybrané příspěvkové organizace.....	15
2.4.1	Předmět činnosti	16
2.4.2	Historie příspěvkové organizace	18
2.4.3	Členění organizace	18
3	FINANCOVÁNÍ VYBRANÉ PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE	20
3.1	Rozpočtový proces	20
3.2	Zdroje financování příspěvkových organizací.....	21
3.2.1	Příspěvek na provoz	22
3.2.2	Účelová dotace na investice	22
3.2.3	Účelové finanční prostředky ze státního rozpočtu a ze státních fondů.....	23
3.3	Překládání rozborů hospodaření.....	23
3.4	Financování vybrané příspěvkové organizace.....	24
3.4.1	Financování v roce 2008	25
3.4.2	Financování v roce 2009	29
3.4.3	Srovnání roků 2008 a 2009	31
3.5	Vývoj financování sociálních služeb	31
4	ANALÝZA HOSPODAŘENÍ VYBRANÉ PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE.....	32
4.1	Analýza nákladů v roce 2008 a 2009	33
4.1.1	Rozbor jednotlivých položek nákladů	34
4.2	Analýza výnosů v roce 2008 a 2009	38
4.2.1	Rozbor jednotlivých položek výnosů	38

4.3	Výsledek hospodaření v roce 2008.....	40
4.4	Výsledek hospodaření v roce 2009.....	41
4.5	Vývoj v dalších letech	41
5	ZÁVĚR.....	43
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	44
	SEZNAM ZKRATEK.....	46
	PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE	47
	SEZNAM PŘÍLOH	48

1 Úvod

V roce 2008 postihla celý svět ekonomická krize, která se zrodila v USA a postupně se rozšířila do celého světa. Každý z nás o ní slyšel, mnozí z nás ji pocítili na vlastní kůži například ztrátou zaměstnání. Mezi odborníky a politiky se proto vedly dlouhé disputace, jak následky krize potlačit. Důsledkem toho bylo snížení finančních prostředků pro různé instituce, především pro organizace neziskového sektoru.

Nezisková oblast se v České republice začala rozvíjet počátkem devadesátých let. Neziskové organizace jsou organizace, pro které není hlavním důvodem vzniku dosahování zisku. Jedná se o organizace, které byly zřízeny za účelem poskytování různých služeb svým uživatelům. Jedná se zejména o služby sociálního charakteru, vzdělávání, zdravotnické služby, dobrovolnické služby atd. Jednou z forem neziskových organizací jsou také příspěvkové organizace.

V devadesátých letech byl zaznamenán rozmach v oblasti sociálních služeb, byly stavěny nové prostory sloužící sociálním službám a vkládány nemalé finanční prostředky do těch stávajících. Rozmach byl zapříčiněn zejména demografickým vývojem - stárnutím populace, a vyšší potřebou těchto sociálních zařízení. Na sociální služby jsou poskytovány prostředky z rozpočtů (státního rozpočtu, či z rozpočtů krajů nebo obcí). V důsledku krize bylo nutné razantně snížit rozpočty neziskových organizací, a proto se ve své práci zaměřím na to, zda tento krok byl uvažován. Zaměřím se také na to, zda je hospodaření příspěvkových organizací efektivní, či zda jsou veřejné prostředky neefektivně využívány.

Analýza hospodaření bude provedena na předem vybrané příspěvkové organizaci. Jedná se o příspěvkovou organizaci, která se nachází v místě mého bydliště – Sociální služby Vyškov, p. o., jejímž zřizovatel je Jihomoravský kraj. Tato organizace zabezpečuje sociální služby a to v zařízeních denního stacionáře, domova pro seniory a domova se zvláštním režimem.

Ve druhé kapitole je charakterizován sektor neziskových organizací, detailně bude zaměřena pozornost na příspěvkové organizace, které jsou zřizovány územními samosprávnými celky. V další části této kapitoly je rozebrána vybraná organizace, s jejími zařízeními, službami, které poskytuje atd. Dále je věnována pozornost zákonu č. 108/2006, Sb. o sociálních službách, který nabyl účinnosti 1. ledna 2007, proto zde budou zmíněny některé změny, které novelizací nastaly. Hlavním úkolem sociálních služeb je napomáhat

osobám řešit jejich nepříznivou sociální situaci, do které se dostaly z důvodu věku nebo nepříznivého zdravotního stavu, pro krizovou sociální situaci, životní návyky a způsob života vedoucího ke konfliktu se společností, sociálně znevýhodňující prostředí, ohrožení práv a zájmů trestnou činností jiné osoby nebo z jiných závažných důvodů.¹ Bude zde vysvětleno, co jsou to, a jaké služby poskytují: denní stacionáře, domovy pro seniory, domovy se zdravotním postižením, domovy se zvláštním režimem.

Třetí kapitola je zaměřena na financování příspěvkových organizací. Nejprve je rozebrán rozpočtový proces, v rámci tohoto procesu jsou organizaci připisovány finanční prostředky. Dále budou vysvětleny zdroje financování příspěvkových organizací (zdroje z vlastní činnosti, od zřizovatele, ze státního rozpočtu). V této části práce nalezneme také informace o předkládání rozborů hospodaření. Dále jsou zde rozebrány finanční prostředky a výše těchto zdrojů, se kterými organizace Sociální služby Vyškov, p. o. hospodařila v letech 2008 a 2009.

Čtvrtá kapitola se zabývá analýzou hospodaření organizace Sociální služby Vyškov, p. o. Analýza je provedena v letech 2008 a 2009. Při provádění analýzy jsou rozebírány náklady a výnosy, které organizace zaznamenala. Pro přehlednost jsou náklady a výnosy doplněny procentními podíly na danou základnu (celkové náklady, celkové výnosy). Závěrem jsou rozebrány a zhodnoceny výsledky hospodaření za jednotlivé roky.

Cílem mé bakalářské práce bude posouzení, jak daná příspěvková organizace hospodařila se svými svěřenými finančními prostředky, zda s nimi nakládala účelně a hospodárně.

¹ KRÁLOVÁ, J.; RÁŽOVÁ, E. *Sociální služby a příspěvek na péči*, 3. aktualiz. vyd. Olomouc: ANAG, 2009. str. 12, ISBN 978-80-7263-559-7.

2 Charakteristika příspěvkových organizací

2.1 Neziskové organizace

Neziskové organizace patří do skupiny organizací, u nichž hlavním předmětem činnosti není podnikání. Charakteristickým rysem těchto organizací je, že jejich hlavním posláním není dosažení zisku, ale poskytování veřejně prospěšných činností. Hlavní poslání, proč neziskové organizace existují, musí být jasně stanoveno ve zřizovacích listinách, stanovách, zakládajících smlouvách, atd. Poslání je smyslem existence organizací.

Pro neziskové organizace nenajdeme žádnou zvláštní právní úpravu, zmínku o nich nalezneme v zákoně o daních z příjmů. Neziskové organizace zde nejsou jasně definovány, ale je zde výčet organizací (§ 18 odst. 8), které jsou za neziskové považovány. Jedná se zejména o tyto organizace:

- zájmová sdružení PO, pokud mají tato sdružení právní subjektivitu a nejsou zřízena za účelem výdělečné činnosti,
- občanská sdružení včetně odborových organizací,
- politické strany a politická hnutí,
- registrované církve a náboženské společnosti,
- nadace a nadační fondy,
- obecně prospěšné společnosti,
- veřejné vysoké školy,
- školské právnické osoby podle zvláštního právního předpisu,
- obce,
- organizační složky státu,
- kraje,
- **příspěvkové organizace,**
- státní fondy,
- subjekty, o nichž tak stanoví zvláštní zákon.

2.1.1 Členění nevýdělečných organizací²

Nevýdělečné organizace se člení z hlediska účasti státu na:

- a) státní (vládní),
- b) nestátní (nevládní).

Další členění nevýdělečných organizací je:

- a) „veřejně prospěšné“,
- b) „vzájemně prospěšné“.

Rozdíl mezi veřejnými a vzájemně prospěšnými organizacemi je ten, že vzájemně prospěšné organizace poskytují služby pouze svým členům, zatímco organizace veřejně prospěšné poskytují služby široké veřejnosti. Dle tohoto vysvětlení je možné dále členit neziskové organizace na:

1. neziskové soukromoprávní organizace vzájemně prospěšné (např. občanská sdružení, zájmová sdružení PO, profesní komory,...),
2. neziskové soukromoprávní organizace veřejně prospěšné (např. obecně prospěšné společnosti, nadace, nadační fondy, politické strany, církve a náboženské společnosti,...),
3. neziskové veřejnoprávní organizace rozpočtového a příspěvkového typu (např. příspěvkové organizace, obce, ...),
4. neziskové ostatní veřejnoprávní organizace (např. veřejné vysoké školy, Český rozhlas, Česká televize,...),
5. neziskové soukromoprávní organizace typu obchodní společnosti.

2.2 Příspěvkové organizace³

Jak je již z předchozího textu patrné, jsou příspěvkové organizace zřizované územními samosprávnými celky součástí neziskových organizací. Řadí se do kategorie neziskové veřejnoprávní organizace rozpočtového a příspěvkového typu.

² URBANCOVÁ, A.; KRYŠKOVÁ Š. Účetnictví nevýdělečných organizací, 2. rozšířené aktualiz. vyd. Ostrava: VŠB – TU Ostrava, 2008. str. 6 – 7, ISBN 978-80-248-1801-6.

³ URBANCOVÁ, A.; KRYŠKOVÁ Š. Účetnictví nevýdělečných organizací, 2. rozšířené aktualiz. vyd. Ostrava: VŠB – TU Ostrava, 2008. str. 30, ISBN 978-80-248-1801-6.

Rozlišujeme příspěvkové organizace upravené:

- a) zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů – jejichž zřizovatelem je obec nebo kraj,
- b) zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech – zřizovatelem je organizační složka státu.

2.2.1 Právní úprava příspěvkových organizací⁴

Příspěvkové organizace jsou právnické osoby, vznikající rozhodnutím zřizovatele, které se řídí specifickou právní úpravou. Základním předpisem je **zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů**, ve znění pozdějších předpisů. Jedná se o stěžejní předpis upravující zejména hospodaření obcí, měst a krajů, dále také vymezuje, jaké právnické osoby mohou být územními samosprávnými celky zakládány. Jedním z typů je právě příspěvková organizace. Zákon o rozpočtových pravidlech je základní právní úprava upravující vztah mezi zřizovatelem a jím zřízenou příspěvkovou organizací.

Příspěvkové organizace hospodaří s veřejným majetkem, vztahuje se na ně i **zákon č. 320/2001 o finanční kontrole ve veřejné správě**, ve znění pozdějších předpisů, a jeho prováděcí vyhláška č. 416/2004 Sb. Tyto právní předpisy zajišťují účelné, hospodárné a efektivní využívání veřejných prostředků. Procesní pravidla při provádění veřejnoprávní kontroly jsou upraveny zákonem č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

Příspěvková organizace jako právnická osoba je také daňovým poplatníkem, proto se na ní vztahují zákony daňové soustavy ČR, zejména tyto:

- **zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů,**
- **zákon č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, ve znění pozdějších předpisů,**
- **zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční, ve znění pozdějších předpisů,**
- **zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů,**

⁴ MADEROVÁ VOLTNEROVÁ, K. *Vztahy mezi zřizovatelem a příspěvkovou organizací ÚSC*, 1. vyd. Olomouc: ANAG, 2009. str. 6-8, ISBN 978-80-7263-546-7.

- **zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů**
- **zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů**
- **zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů.**

2.2.2 Příspěvkové organizace územních samosprávních celků

Jejich právní úpravu nalezneme v **zákoně č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních samosprávních celků**, poslední úprava provedena **zákonem č. 27/2010 Sb.** Další právní úprava je zakotvena v **zákoně č. 128/2000 Sb. o obcích**, poslední novelizace provedena zákonem č. 298/2008 Sb.

Tyto druhy organizací jsou zřízeny pro neziskové činnosti, jejichž rozsah, struktura a složitost vyžadují právní subjektivitu. Příspěvkové organizace vznikají z rozhodnutí zřizovatele. Ke vzniku, rozdělení, zrušení příspěvkové organizace dochází dnem určeným zřizovatelem v rozhodnutí. Organizace se musí povinně zapsat do obchodního rejstříku, protože se jedná o právnické osoby, které mají podle obchodního zákoníku povinnost se zapsat do obchodního rejstříku. Návrh na zápis do obchodního rejstříku podává zřizovatel organizace. Ten je také povinen vydat o zřízení příspěvkové organizace zřizovací listinu.

Zřizovací listina vymezuje základní pravidla fungování příspěvkových organizací, vymezuje také její činnosti, pravomoci, povinnosti a odpovědnost vůči zřizovateli. Listina je schvalována zastupitelstvem obce či kraje, proto je důležité, aby zastupitelé rozhodli, v jakém rozsahu bude listina schválena, tzn., jestli bude listina podrobná (s konkrétními pravidly pro konkrétní situace) nebo zda bude obecná s odkazy na metodické pokyny. Zřizovací listinu lze měnit pouze jejími dodatky.

Náležitosti zřizovací listiny:

- název zřizovatele,
- název, sídlo příspěvkové organizace a její identifikační číslo,
- vymezení hlavního účelu a tomu odpovídajícího předmětu činnosti,
- označení statutárních orgánů a způsob, jakým vystupují jménem organizace,
- vymezení svěřeného majetku,
- majetková práva,
- okruhy doplňkové činnosti navazující na hlavní účel příspěvkové organizace,
- vymezení doby, na kterou je organizace zřízena.

Organizace hospodaří s majetkem svěřeným zřizovatelem. Do svého vlastnictví může organizace přijímat prostředky potřebné k výkonu činnosti, pro kterou byla zřízena a to:⁵

- bezúplatným převodem od svého zřizovatele,
- darem s předchozím písemným souhlasem zřizovatele,
- děděním; bez předchozího písemného souhlasu zřizovatele je příspěvková organizace povinna dědictví odmítnout, nebo
- jiným způsobem na základě rozhodnutí zřizovatele.

Výnosy z doplňkové činnosti přednostně slouží ke krytí výdajů hlavní činnosti, pokud zřizovatel nestanoví jiný postup.

Činnosti příspěvkové organizace:

- **Hlavní činnost** – jedná se o činnost, která je vymezená zřizovatelem a představuje hlavní podstatu činnosti příspěvkové organizace.
- **Doplňková činnost** – sleduje se odděleně od hlavní činnosti, předmět a rozsah vedlejší činnosti musí být zřizovatelem jasně definován ve zřizovací listině. Doplňková činnost může být provozována za předpokladu, že:
 - organizace plní úkoly stanovené zřizovatelem ve své hlavní činnosti,
 - doplňková činnost navazuje na hlavní účel, k němuž byla organizace zřízena,
 - spadá do okruhu doplňkové činnosti vymezené ve zřizovací listině,
 - jedná se o lepší využití hospodářských možností a odbornosti zaměstnanců,
 - tato činnost není ztrátová,
 - organizace má příslušné oprávnění k podnikání, pokud je zvláštní předpis vyžadován.

Je-li doplňková činnost realizována, organizace zabezpečí:

- zpravování, evidenci a kalkulaci cen výrobků a služeb poskytovaných v doplňkové činnosti,
- oddělené sledování doplňkové činnosti v účetnictví od hlavní činnosti organizace,
- vymezení majetku, který organizace používá k doplňkové činnosti,

⁵ § 27 odst. 5, zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů

- stanovení odpovědné osoby za hospodaření s majetkem pro doplňkovou činnost.

2.2.3 Státní příspěvkové organizace

Jejich právní úprava je vymezena **zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech**. Jedná se o organizace, jejichž zřizovatelem je stát, který je zastupován organizační složkou státu (např. ministerstva a jiné správní úřady).

Charakteristickým znakem je, že veškeré příjmy příspěvkové organizace jsou prostředky získané pro stát. Organizace získává finanční prostředky:

- od zřizovatele (organizační složka státu),
- z jiných činností, které nejsou jejich hlavním účelem,
- od fyzických nebo právnických osob ve formě peněžitých darů,
- ze zahraničí,
- z rozpočtu ÚSC a státních fondů,
- z rozpočtu Evropské unie a z Národního fondu.

Významnou skutečností je také to, že organizace musí svému zřizovateli sdělit změny, ke kterým dojde v důsledku změny vztahu ke státnímu rozpočtu. Tyto změny vedou ke krácení stanoveného příspěvku na provoz, nebo ke zvýšení příspěvku, což je méně častý případ.

Organizace hospodaří se svěřenými prostředky tak, aby nedošlo ke zhoršenému výsledku hospodaření. Ztrátu je nutné vyrovnat z rozpočtu zřizovatele nebo ze zlepšeného výsledku hospodaření a to do dvou let.

2.3 Sociální služby

Hlavním úkolem sociálních služeb je napomáhat osobám řešit jejich nepříznivou sociální situaci, do které se dostaly z důvodu věku nebo nepříznivého zdravotního stavu, pro krizovou sociální situaci, životní návyky a způsob života vedoucího ke konfliktu se společností, sociálně znevýhodňující prostředí, ohrožení práv a zájmů trestnou činností jiné osoby nebo z jiných závažných důvodů.⁶

⁶ KRÁLOVÁ, J.; RÁŽOVÁ, E. *Sociální služby a příspěvek na péči*, 3. aktualiz. vyd. Olomouc: ANAG, 2009. str. 12, ISBN 978-80-7263-559-7.

Novelizace zákona o sociálních službách (zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, který byl novelizován zákonem č. 206/2009 Sb.) přinesla významné změny v oblasti sociálních služeb. Touto změnou se zkvalitnily a rozšířily sociální služby. Aktualizace zákona nově definuje, že poskytovaná pomoc má být:

- **dostupná** – z hlediska typu pomoci, územní dostupnosti, informační dostupnosti a v neposlední řadě také z hlediska ekonomických možností uživatelů,
- **efektivní** – bude uzpůsobena tak, aby vyhovovala potřebě člověka a nikoliv potřebám systému,
- **kvalitní** – bude zabezpečována způsobem a v rozsahu, který odpovídá současnému poznání a možnostem společnosti,
- **hospodárná** – bude zabezpečována tak, aby veřejné i osobní výdaje používané na poskytnutí pomoci v maximální možné míře pokrývaly rozsah potřeb.⁷

Zákon také zavádí novou dávku – příspěvek na péči. Ten se poskytuje jako sociální dávka osobám, které se dostaly do nepříznivé sociální situace. Důvodem pro zavedení tohoto institutu je umožnit osobám, aby si podle svého uvážení vybraly a zajistily potřebnou sociální pomoc.

2.3.1 Právní předpisy upravující sociální služby

Základní předpisy upravující sociální služby jsou **zákon č. 206/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách**, ve znění pozdějších předpisů a některé další zákony a **vyhláška č. 239/2009 Sb, kterou se mění vyhláška č. 505/2006 Sb.,** kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (prováděcí vyhláška).

Dalšími související předpisy jsou například:

- zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník,
- zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře,
- zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce,
- zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád,
- a další právní předpisy.

⁷ http://www.mpsv.cz/files/clanky/3858/Koncepce_podpory.pdf

2.3.2 Smlouva o poskytování sociální služby⁸

Smlouva o poskytování sociální služby je smlouva, ze které plyne smluvní vztah, na základě kterého jsou poskytovány služby klientům. Vzor smlouvy o poskytnutí sociální služby nalezneme v příloze č. 1.

Podle staré právní úpravy vznikal smluvní vztah na základě rozhodnutí ve správním řízení příslušným správním úřadem, který byl zřizovatelem služby. Při uzavření smlouvy vzniká závazkový vztah, ze kterého plynou tyto závazky:

- závazek poskytovatele poskytnout sociální službu,
- závazek klienta platit za poskytnutou službu,
- závazek klienta dodržovat vnitřní pravidla stanovené poskytovatelem.

Náležitosti smlouvy:

- a) označení smluvních stran,
- b) druh sociální služby,
- c) rozsah poskytování sociální služby,
- d) místo a čas poskytování sociální služby,
- e) výši úhrady za sociální služby sjednanou v rámci výše úhrady a způsob jejího placení,
- f) ujednání o dodržování vnitřních pravidel stanovených poskytovatelem pro poskytování sociálních služeb,
- g) výpovědní důvody a výpovědní lhůty,
- h) dobu platnosti smlouvy.

2.3.3 Základní druhy sociálních služeb

Sociální služby se člení dle cíle zaměření na:

- sociální poradenství,
- služby sociální péče,
- služby sociální prevence.

Sociální poradenství spočívá v poskytování bezplatného sociálního poradenství a má na něj nárok každá osoba, která hledá řešení nepříznivé sociální situace nebo jejího předcházení. Sociální poradenství je poskytováno ve formě:

⁸ § 91 zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách

- a) základního sociálního poradenství,
- b) odborného sociálního poradenství.

Služby sociální péče zabezpečují služby, které napomáhají osobám zajistit jejich psychickou a fyzickou soběstačnost. Tyto služby mohou být poskytovány v domácím prostředí, anebo v zařízeních sociálních služeb. Existují tyto služby sociální péče:

- a) osobní asistence,
- b) pečovatelská služba,
- c) tísňová péče,
- d) průvodcovské a předčitatelské služby,
- e) podpora samotného bydlení,
- f) odlehčovací služby,
- g) centra denních služeb,
- h) denní a týdenní stacionáře,
- i) domovy pro osoby se zdravotním postižením,
- j) domovy pro seniory,
- k) domovy se zvláštním režimem,
- l) chráněné bydlení,
- m) sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče.

Cílem **služeb sociální prevence** je napomáhat osobám ohroženým sociálním vyloučením překonat jejich nepříznivou sociální situaci a chránit je tak před nežádoucími sociálními jevy. Osoby, které využívají služeb sociální prevence, se ocitly v krizové sociální situaci, která vede ke konfliktům se společností. Jedná se zejména o tyto služby:

- a) ranná péče,
- b) telefonická krizová pomoc,
- c) tlumočnické služby,
- d) azylové domy,
- e) domy na půl cesty,
- f) kontaktní centra,
- g) intervenční centra,
- h) nízkoprahová denní centra,
- ch) nízkoprahová zařízení pro děti a mládež,
- i) noclehárny,

- j) sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi,
- k) sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením,
- l) sociálně terapeutické dílny,
- m) terapeutické komunity,
- n) terénní programy,
- o) sociální rehabilitace.

2.3.4 Formy poskytování sociálních služeb ⁹

- **Pobytové** – služby spojené s ubytováním v zařízeních sociálních služeb.
- **Ambulantní** – služby, za kterými osoba dochází, součástí služeb není ubytování.
- **Terénní** – služby, které jsou osobě poskytovány v jejím přirozeném sociálním prostředí.

2.3.5 Zařízení sociálních služeb ¹⁰

Sociální služby jsou poskytovány v těchto zařízeních:

- a) centra denních služeb,
- b) denní stacionáře,
- c) týdenní stacionáře,
- d) domovy pro osoby se zdravotním postižením,
- e) domovy pro seniory
- f) domovy se zvláštním režimem,
- g) chráněné bydlení,
- h) azylové domy,
- i) domovy na půl cesty,
- j) zařízení pro krizovou pomoc,
- k) nízkoprahová denní centra,
- l) nízkoprahová zařízení pro děti a mládež,
- m) noclehárny,
- n) terapeutické komunity,
- o) sociální poradny,
- p) sociálně terapeutické dílny,

⁹ § 33 zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách

¹⁰ § 34 zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách

- q) centra sociálně rehabilitačních služeb,
- r) pracoviště ranné péče,
- s) intervenční centra,
- t) zařízení následné péče.

2.3.6 Denní stacionáře ¹¹

Poskytují ambulantní služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku nebo zdravotního postižení, a osobám s chronickým duševním onemocněním, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby. Denní stacionáře jsou provozovány v průběhu denních hodin, klienti se během odpoledních hodin vrací zpět do domácího prostředí.

Denní stacionář poskytuje zejména tyto služby:

- pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu (pomoc při oblékání, svlékání, podpora a pomoc při podávání jídla...),
- pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu (pomoc při použití toalety...),
- poskytnutí stravy (zajištění stravy...),
- výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti (pracovně výchovná činnost...),
- zprostředkování kontaktu se společenským prostředím (pomoc při obnovení kontaktu s rodinou...),
- sociálně terapeutické činnosti (poskytování vede k rozvoji osobních schopností...),
- pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí (pomoc v oblasti komunikace...).

2.3.7 Domovy pro osoby se zdravotním postižením ¹²

Zprostředkovávají pobytové služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby.

Základní služby, které poskytují domovy pro osoby se zdravotním postižením:

- poskytnutí ubytování (ubytování a úklid),
- poskytnutí stravy (zajištění celodenního stravování),
- pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu,

¹¹ § 46 zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách

¹² § 48 zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách

- pomoc při hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu,
- výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti,
- zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- sociálně terapeutické činnosti,
- pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

2.3.8 Domovy pro seniory ¹³

Zabezpečují pobytové služby osobám, které mají sníženou soběstačnost zejména z důvodu věku, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby.

Služby, které poskytují domovy pro seniory:

- poskytování ubytování,
- poskytnutí stravy,
- pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu,
- pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu,
- zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- sociálně terapeutické činnosti,
- aktivizační činnosti,
- pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

2.3.9 Domovy se zvláštním režimem ¹⁴

V těchto domovech se poskytují pobytové služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu chronického duševního onemocnění nebo závislosti na návykových látkách a osobám se stařeckou, Alzheimerovou demencí a ostatními typy demencí, které mají sníženou soběstačnost z důvodu těchto onemocnění, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby.

Klienti těchto zařízení využívají služeb:

- poskytnutí ubytování,
- poskytnutí stravy,
- pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu,
- pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu,
- zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,

¹³ § 49 zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách

¹⁴ §50 zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách

- sociálně terapeutické činnosti,
- aktivizační činnosti,
- pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

2.4 Charakteristika vybrané příspěvkové organizace¹⁵

K analýze hospodaření jsem si vybrala příspěvkovou organizaci, která se nachází v místě mého bydliště. Jedná se o organizaci s názvem Sociální služby Vyškov, p.o. , jejímž zřizovatelem je Jihomoravský kraj se sídlem: Žerotínovo náměstí 3/5, 601 82 Brno. Tato organizace poskytuje v rámci své **hlavní činnosti** následující sociální služby:

- A. domov pro seniory** dle ustanovení § 49 zákona o sociálních službách,
- B. domov se zvláštním režimem** dle ustanovení § 50 zákona o sociálních službách,
- C. denní stacionář** dle ustanovení § 46 zákona o sociálních službách.

Domov pro seniory se zabývá poskytováním sociální péče osobám, které se v důsledku věku a zdravotního stavu ocitly v nepříjemné sociální situaci, kterou nejsou schopny samostatně řešit a potřebují pravidelnou péči.

Domov se zvláštním režimem poskytuje služby osobám, které se důsledkem svého chronického duševního onemocnění ocitly v nepříznivé sociální situaci a potřebují pravidelnou pomoc při zajišťování základních životních a sociálních potřeb.

Denní stacionář se zaměřuje na osoby, které potřebují pravidelnou pomoc při zajišťování svých potřeb s cílem zachovat a rozvíjet svou soběstačnost, společenské návyky a dovednosti při zachování domácího prostředí.

Doplňková činnost

Sociální služby Vyškov, p. o. kromě své hlavní činnosti provozují také doplňkovou činnost. Ta je vymezena ve zřizovací listině. Doplňková činnost je provozována na základě živnostenského oprávnění a to na činnosti:

- **hostinská činnost** – vaření obědů cizím strávníkům, především pro Pečovatelskou službu Vyškov, p. o.,
- **specializovaný maloobchod** – prodej výrobků vyrobených v rámci ergoterapie uživateli zařízení.

¹⁵ Výroční zpráva Sociálních služeb Vyškov, p. o. za rok 2008

2.4.1 Předmět činnosti

1. Domov pro seniory:

- poskytování celoročních pobytových služeb osobám, které dosáhly minimálního věku rozhodného pro přiznání starobního důchodu, nebo starším 60 let, které byly uznány invalidními a důsledkem svého stavu potřebují pravidelnou pomoc jiné osoby (dále jen uživatelé),
- poskytování ubytování a stravování uživatelům,
- poskytování základního sociálního poradenství,
- poskytování pomoci při zvládání běžných úkonů péče o uživatele,
- poskytování ošetrovatelské péče,
- zajištění lékařské péče pro uživatele,
- poskytování rehabilitační péče uživatelům,
- organizování a poskytování kulturní péče, zájmové, aktivizační a sociálně terapeutické činnosti uživatelům,
- poskytování pomoci při zajišťování dalších sociálních služeb jinými organizacemi,
- poskytování pomoci při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí uživatelů.

2. Domov se zvláštním režimem

- poskytování pobytových služeb sociální péče formou celoročního pobytu osobám, které dosáhly minimálního věku rozhodného pro přiznání starobního důchodu, nebo starším 60 let, které byly uznány invalidními a které trpí stařeckou, Alzheimerovou nebo jinou formou demence a dále osobám starším 50 let, které byly uznány invalidními, trpící chronickým duševním onemocněním a v důsledku svého zdravotního stavu vyžadují pravidelnou péči (dále jen uživatelé),
- poskytování ubytování a stravování uživatelům,
- poskytování základního sociálního poradenství,
- poskytování pomoci při zvládání běžných úkonů péče o osobu uživatele,
- poskytování ošetrovatelské péče,
- zajištění lékařské péče pro uživatele,
- poskytování rehabilitační péče pro uživatele,
- organizování a poskytování kulturní péče, zájmové, aktivizační a sociálně-terapeutické činnosti,

- poskytování pomoci při uplatňování dalších sociálních potřeb jinými organizacemi,
- poskytování pomoci při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí uživatelům.

V tomto zařízení jsou uživatelé rozděleni do pěti skupin:

1. uživatelé s chronickým duševním onemocněním, kteří nejsou schopni vzhledem k aktuálnímu stavu spolupracovat,
2. uživatelé s chronickým onemocněním, tito uživatelé spolupracují a mají zájem o různé druhy aktivit,
3. uživatelé mentálně handicapovaní,
4. uživatelé s chronickou závislostí na alkoholu,
5. uživatelé, kteří mají zájem o přechod do jiného typu služeb.

3. Denní stacionář

- poskytování ambulantních služeb sociální péče osobám ve věku 16 – 40 let s mentálním postižením v kombinaci s tělesným postižením, vyžadující pravidelnou pomoc jiné osoby při zachování jejich přirozeného prostředí,
- poskytování stravování uživatelům,
- poskytování základního sociálního poradenství,
- poskytování pomoci při zvládání běžných úkonů péče o osobu uživatele,
- organizování a poskytování výchovné, vzdělávací, aktivizační a sociálně-terapeutické činnosti,
- poskytování pomoci při zajišťování dalších sociálních služeb jinými organizacemi,
- poskytování pomoci při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí uživatelů.

Klienti mohou v zařízeních trávit volný čas například v pracovních dílnách a to v keramické dílně a v dílně pro ruční práce. Tyto dílny jsou k dispozici uživatelům domova pro seniory a domova se zvláštním režimem. Dvakrát do roka je pořádána prodejní výstava, kde jsou nabízeny výrobky klientů. Sociální pracovníci často připravují pro klienty různé kulturní a společenské akce – hudební vystoupení, návštěvy divadel, vycházky do města, výlety, ...

2.4.2 Historie příspěvkové organizace

Domov se zvláštním režimem pro osoby chronicky duševně nemocné je umístěn v bývalém objektu samostatného domova důchodců na adrese Čtvrtníčкова 1/114, 682 01 Vyškov. Jedná se o dvoupodlažní budovu z 20. let minulého století. Původně zde bývala fara, později pak škola. V roce 1986 bylo zařízení organizačně přičleněno k domovu důchodců na Polní ulici. Po rekonstrukci je v domově se zvláštním režimem k dispozici 41 lůžek. Bývalé prostory hospodářských provozů byly přestavěny na keramickou a terapeutickou dílnu.

Domov pro seniory se původně nacházel ve dvou obytných panelových domech, které byly postaveny v rámci komplexní bytové výstavby. Dvoupodlažní hospodářská budova se stravovacím provozem, jídelnou, dílnami a skladovacím zázemím, byla s panelovými domy propojena v roce 1979. Od roku 1991 je celý komplex rekonstruován, byly přistaveny lůžkové výtahy, úniková schodiště, zrekonstruována kotelna a systém vytápění, komplexní rekonstrukcí prošel také stravovací provoz a prádelna. Kapacita tohoto zařízení je 147 míst.

Denní stacionář byl přidělen k Sociálním službám Vyškov, p. o. k 1. 10. 2004 a nachází se v areálu nemocnice ve Vyškově.

2.4.3 Členění organizace

Organizace Sociální služby Vyškov, p. o. je členěna na jednotlivé úseky dle organizačního schématu, který nalezneme v příloze č. 2. Jedná se o :

- **Úsek ošetrovatelské a obslužné péče** se vyznačuje nepřetržitým provozem, zaměstnanci se střídají v osmi až v jedenáctihodinových směnách. Tento úsek zabezpečuje pomoc při osobní hygieně a v úkonech péče o vlastní osobu, dále také ošetrovatelskou péči. Ta je prováděna denně, nepřetržitě, registrovanými všeobecnými sestrami a ošetrovatelkami.
- **Úsek sociální a rezidenční služby** je klientům k dispozici od pondělí do pátku v době od 7:00 do 16:15.
- **Úsek sociální** - Denní stacionář pro osoby se zdravotním postižením mohou uživatelé využívat celoročně v pracovní dny v době od 6:30 do 16:15. Sociální úsek v domově pro seniory a v domově se zvláštním režimem provozován každý pracovní den v době od 7:00 do 16:15.

- **Technicko-hospodářský úsek** zahrnuje stravovací provoz (strava je uživatelům podávána 3x denně), prádelnu, sklady a provozně-technické oddělení investice.
- **Ekonomický úsek** zabezpečuje správný chod organizace. Kromě účtárny zde najdeme personální úsek, ekonomicko - investiční úsek, atd. V neposlední řadě je zde také statutární zástupce organizace – ředitelka organizace.

3 Financování vybrané příspěvkové organizace¹⁶

Financování a hospodaření vybrané příspěvkové organizace je upraveno **zákonem č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů**. Jelikož popisují financování a hospodaření příspěvkové organizace, která poskytuje sociální služby tak právní úprava je vymezena také v zákoně č. **108/2006 Sb. o sociálních službách**.

Sociální služby jsou financovány vícezdrojově. Základními zdroji jsou:

- příspěvek na péči,
- úhrady uživatelů,
- příspěvky zřizovatelů sociálních služeb,
- dotace z veřejných rozpočtů,
- dary, sponzorství,
- vedlejší hospodářská činnost atd.

Od 1. ledna 2007 došlo k zásadní změně ve financování sociálních služeb. Na financování pobytových služeb získává uživatel část finančních prostředků z příspěvku na péči, který je poskytován osobám vymezeným v zákoně o sociálních službách, bez ohledu na to, zda je sociální pomoc poskytována členy rodiny anebo je zajišťována poskytovatelem sociálních služeb. Použití příspěvku na péči umožní uživateli hradit část nákladů za poskytované služby. Zbytek finančních prostředků na sociální služby je dofinancován ze státního rozpočtu a z rozpočtu obcí a krajů.

3.1 Rozpočtový proces

Financování příspěvkové organizace je úzce spjato s rozpočtovým procesem. V tomto procesu dochází k sestavení návrhu rozpočtu. V další fázi se rozpočet projednává a schvaluje zřizovatelem. Za zpracování podkladů pro rozpočet odpovídá ředitel organizace. Zpracované podklady jsou pak předány zřizovateli, ten je pak vyhodnotí, provede potřebné úpravy. O

¹⁶ <http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?PubID=1178&TypeID=1> – Zásady vztahů orgánů JMK K řízení příspěvkových organizací

provedených úpravách je zřizovatel povinen informovat příspěvkovou organizaci. V rámci rozpočtového procesu vypracovává příspěvková organizace:

- návrh ročního rozpočtu,
- vývoj výnosů a nákladů,
- plán tvorby a čerpání peněžních fondů,
- výpočet odpisů podle odpisového plánu,
- plán investic.

Během rozpočtového procesu může nastat situace, kdy zřizovatel k 1. lednu daného roku nemá schválený rozpočet. Nastává tzv. rozpočtové provizorium, ve kterém se hospodaření zřizovatele a organizací napojených na zřizovatele (např. příspěvkových organizací) řídí pravidly rozpočtového provizoria. Tyto pravidla jsou již předem určena zřizovatelem, a hospodaří se podle nich do doby, dokud není schválen rozpočet.

Organizace je oprávněna v průběhu roku měnit svůj rozpočet, je však povinna respektovat ukazatele stanovené zřizovatelem, např. schválený odpisový plán. Změny v rozpočtu schvaluje ředitel organizace. Tyto změny jsou pak zasílány v elektronické podobě zřizovateli. Pokud se změna promítne do plánu tvorby a čerpání fondů, zašle organizace změnu plánu tvorby a čerpání peněžních fondů.

Odpisový plán má významný vliv na hospodaření každé organizace, nejinak je tomu i u příspěvkových organizací. Příspěvková organizace je povinna sestavovat odpisový plán ve formě návrhu a předkládat jej ke schválení zřizovateli. Odpisový plán obsahuje zejména tyto údaje:

- název majetku,
- odpisová skupina,
- doba odpisování,
- roční odpisová sazba.

3.2 Zdroje financování příspěvkových organizací

V rámci svého rozpočtu organizace hospodaří s finančními prostředky získanými:

- z vlastní činnosti,
 - z hlavní činnosti,
 - z doplňkové činnosti,

- z rozpočtu zřizovatele – ve formě:
 - příspěvku na provoz,
 - účelové dotace na investice,
 - návratné finanční výpomoci,
- ze státního rozpočtu a státních fondů – prostřednictvím:
 - účelové dotace,
 - systémové dotace,
 - individuální dotace,
- z dotace na úhradu provozních nebo investičních výdajů, která je nebo má být kryta z rozpočtu EU nebo finančními prostředky svěřenými ČR z finančního mechanismu Evropského hospodářského prostoru, z finančního mechanismu Norska a programu švýcarsko-české spolupráce,
- z fondů organizace,
- z darů od fyzických a právnických osob,
- z Národního fondu,
- ze zahraničí.

3.2.1 Příspěvek na provoz

Příspěvek na provoz je poskytován zřizovatelem a je přednostně určen k úhradě nákladů souvisejících s hlavní činností organizace, jedná se o provozní náklady, náklady neinvestiční povahy na opravu a údržbu dlouhodobého majetku, pokud je organizace nemůže uhradit z jiných zdrojů. Dále je příspěvek určen k úhradě odpisů nehmotného a hmotného majetku, který je ve vlastnictví zřizovatele (kraje). Organizace by si měla počínat tak, aby z příspěvku pokryla odpisy majetku v maximální možné míře. Převody příspěvku na provoz jsou realizovány zpravidla rovnoměrně v průběhu roku.

3.2.2 Účelová dotace na investice

Tato dotace je určena k financování pořízení dlouhodobého majetku nebo technického zhodnocení majetku. Dotace bývá zpravidla účelová, to znamená, že je poskytnuta na konkrétní investiční akci.

3.2.3 Účelové finanční prostředky ze státního rozpočtu a ze státních fondů

Tento druh dotací je poskytován přímo do rozpočtu organizace. Příspěvková organizace je povinna je čerpat v souladu se stanovenými podmínkami a účelem, na který byly finanční prostředky poskytnuty.

Podle zákona o sociálních službách je dotace poskytována pouze organizacím, které jsou vedené v registru poskytovatelů sociálních služeb (dále jen registr)¹⁷. Účelová dotace z Ministerstva práce a sociálních věcí je organizaci poskytnuta prostřednictvím rozpočtu kraje. Dotace je poskytnuta na základě žádosti krajského úřadu. Žádost o účelovou dotaci z Ministerstva práce a sociálních věcí musí obsahovat především tyto údaje:

- název a sídlo kraje, identifikační číslo a číslo účtu,
- zpracovaný střednědobý plán rozvoje sociálních služeb, který obsahuje ekonomickou analýzu potřeb a způsob jejich finančního zajištění,
- výši požadavku na dotaci.

Výše dotace z Ministerstva práce a sociálních věcí je pak stanovena na základě:

- celkového ročního objemu finančních prostředků pro příslušný rozpočtový rok,
- střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb kraje,
- počtu vyplácených příspěvků,
- počtu poskytovatelů sociálních služeb, kteří jsou zapsáni v registru,
- kapacit sociálních služeb poskytovaných ve zdravotnických zařízeních ústavní péče.

3.3 Překládání rozborů hospodaření

Příspěvkové organizace jsou organizace, které jsou napojeny na státní rozpočet a rozpočty krajů, proto musí průběžně předkládat následující rozbor hospodaření:

- „přehled o plnění rozpočtu“ a „přehled o tvorbě a čerpání peněžních fondů“, tyto rozbor jsou předkládány čtvrtletně. V případě, že organizace vykázala ve sledovaném období záporný výsledek hospodaření, je nutné tento stav zdůvodnit a uvést přijatá opatření vedoucí k vyrovnanému hospodaření.

¹⁷ Registr poskytovatelů sociálních služeb spravuje Ministerstvo práce a sociálních věcí a je zveřejněn na jeho internetových stránkách.

- „**výsledek hospodaření**“, je předkládán ročně. Vykáže-li organizace ve sledovaném období záporný výsledek hospodaření je nutné tento stav zdůvodnit zřizovateli, uvést přijatá opatření vedoucí k vyrovnanému hospodaření.
- „**zpráva o činnosti příspěvkové organizace**“ je také předkládána ročně. Obsahem této zprávy jsou zejména údaje:
 - o plnění úkolů v oblasti hlavní činnosti organizace,
 - o plnění úkolů v personální oblasti (struktura a počty zaměstnanců ke konci sledovaného období, průměrné platové třídy atd.),
 - o plnění úkolů v oblasti hospodaření
 - výnosy – podrobný rozpis výnosů,
 - náklady – podrobný rozpis a čerpání nákladů,
 - finanční majetek – stavy na bankovních účtech, stavy cenin atd.,
 - pohledávky a závazky – uvedení pohledávek a závazků, způsob a stav vymáhání pohledávek,
 - dotace a příspěvky včetně návratné finanční výpomoci z rozpočtu zřizovatele, státního rozpočtu, státních fondů, atd.,
 - investice – informace o probíhajících investičních akcích,
 - doplňková činnost – komentář týkající se doplňkové činnosti,
 - o autoprovozu – počty ujetých km, průměrná spotřeba atd.,
 - o plnění úkolů v oblasti nakládáním s majetkem – podrobný rozpis pořízeného dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku, stavy majetku na začátku a konci sledovaného období atd.,
 - o kontrolní činnosti – roční plán kontrolní činnosti prováděné organizací.

3.4 Financování vybrané příspěvkové organizace

Od roku 2007 došlo v systému financování sociálních služeb k výrazné změně. Do financování sociálních služeb se nově zapojily kraje, které se podílí na realizaci dotačního řízení. Dříve financování těchto služeb leželo na bedrech jednotlivých ministerstvech, konkrétně sociální služby zabezpečuje Ministerstvo práce a sociálních věcí.

V současné době, se na financování sociálních služeb podílí kromě zřizovatele a Ministerstva práce a sociálních věcí také samotní uživatelé sociálních služeb.

Organizace Sociální služby Vyškov, p. o. financovala svoji činnost prostřednictvím:

- vlastní činnosti – úhrady od uživatelů sociálních služeb,
- příspěvku na provoz od svého zřizovatele – Jihomoravského kraje,
- dotace ze státního rozpočtu – dotace byla poskytnuta z Ministerstva práce a sociálních věcí.

3.4.1 Financování v roce 2008

V roce 2008 byly organizaci poskytnuty finanční prostředky v celkové výši **55 782 568 Kč**. Z této částky činil příspěvek na provoz z Jihomoravského kraje **1 127 000 Kč**, další finanční prostředky ve výši **25 866 800 Kč** byly poskytnuty ve formě dotace z Ministerstva práce a sociálních věcí. Zbylé prostředky na provoz organizace přijala od svých uživatelů.

Úhrady od uživatelů

Úhrady od uživatelů jsou přijímány na pokrytí nákladů na stravu a ubytování. v souladu se zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách a vyhlášky č. 505/2006 Sb., v platném znění. V roce 2008 byly vybrány úhrady od uživatelů ve výši **28 788 768 Kč**. Celkové úhrady od uživatelů shrnuje Tab. 3.4.

Úhrady od uživatelů jsou vybírány za:

- úhrady za bydlení – zde jsou zahrnuty také platby za topení, teplou a studenou vodu, elektrický proud, úklid, praní a žehlení a drobné opravy prádla a ošacení,
- úhrady za stravu – snídaně, oběd, svačina, večeře a druhá večeře pro diabetiky (náklady na potraviny a režijní náklady),
- úhrady za obslužnou a hygienickou péči – jsou hrazeny příspěvkem na péči, jedná se např. o pomoc při jídle, provádění hygienické péče, oblékání apod.,
- fakultativní úhrady – patří sem úhrady za obslužnou a hygienickou péči v případě, že uživatel nepobírá příspěvek na péči, poplatek za televizi, lednici aj.

Výše úhrady od uživatelů je dohodnuta ve Smlouvě o poskytování sociální služby, úhrady za tyto služby jsou průběžně aktualizovány a zveřejňovány pro uživatele v propagačních materiálech nebo na internetových stránkách. Uživatelé po zaplacení ubytování a stravy zůstává minimálně 15 % důchodu.

Za dobu nepřítomnosti delší než 24 hodin je uživateli vrácena částka odpovídající nákladům na potraviny a 1/30 přiznaného příspěvku na péči za každý kalendářní den. Je-li uživatel mimo zařízení kratší dobu než 24 hodin, dostává buď balíček se studenou stravou, nebo je mu vrácena částka odpovídající nákladům na potraviny. Při hospitalizaci ve zdravotnickém zařízení je uživateli vrácena částka odpovídající nákladů za potraviny za každý den pobytu ve zdravotnickém zařízení.

Během roku 2008 se úhrady od uživatelů za stravu a ubytování měnily. Vývoj těchto úhrad je zaznamenán v následujících tabulkách. Výše úhrady jednotlivých uživatelů je závislá také na druhu pokoje. Organizace nabízí ubytování v 1 lůžkových, 2 lůžkových a 3 a více lůžkových pokojích. Výše ceny za ubytování se odvíjí od druhu pokoje, cena stravování je nezávislá na druhu pokoje a je jednotná pro všechny uživatele. Příspěvková organizace navyšuje ceny postupně během roku dle vývoje cen u jednotlivých položek.

Tab. 3. 1 – Základní úhrady od uživatelů za období leden až únor 2008 – Výroční zpráva 2008 (vlastní zpracování)

Druh pokoje	Potraviny	Režijní náklady	Ubytování	Suma za den	Suma za měsíc
1 lůžkové pokoje	60,00	58,00	110,00	228,00	6 840,00
2 lůžkové pokoje	60,00	58,00	100,00	218,00	6 540,00
3 a více lůžkové pokoje	60,00	58,00	90,00	208,00	6 240,00

V ceně stravování jsou zahrnuty náklady na potraviny a režijní náklady. Mezi tyto režijní náklady patří např. mzdy pracovníků stravovacího provozu, spotřeba energií a ostatních neskladovatelných dodávek (plyn, vodné a stočné) atd. Cena stravy byla v tomto období vyčíslena na 118 Kč. Průměrná měsíční úhrada uživatelů za stravu a ubytování byla 6 540 Kč.

Tab. 3. 2 – Základní úhrady uživatelů za období březen až září 2008 – Výroční zpráva 2008 (vlastní zpracování)

Druh pokoje	Potraviny	Režijní náklady	Ubytování	Suma za den	Suma za měsíc
1 lůžkové pokoje	64,00	62,00	130,00	256,00	7 680,00
2 lůžkové pokoje	64,00	62,00	120,00	246,00	7 380,00
3 a více lůžkové pokoje	64,00	62,00	110,00	236,00	7 080,00

Od března se denní úhrada zvýšila o 28 Kč. Položka potravin se zvýšila o 4 Kč, stejná výše změny nastala i u režijních nákladů, ubytování se zvýšilo o 20 Kč bez ohledu na druh pokoje. Měsíční úhrady uživatelů tak vzrostly o 840 Kč, ve srovnání s předchozím obdobím.

Tab. 3.3 – Základní úhrady uživatelů za období říjen až prosinec 2008 – Výroční zpráva 2008 (vlastní zpracování)

Druh pokoje	Potraviny	Režijní náklady	Ubytování	Suma za den	Suma za měsíc
1 lůžkové pokoje	64,00	64,00	145,00	273,00	8 190,00
2 lůžkové pokoje	64,00	64,00	135,00	263,00	7 890,00
3 a více lůžkové pokoje	64,00	64,00	125,00	253,00	7 590,00

Poslední změna nastala koncem roku 2008. Cena potravin zůstala konstantní, zvýšily se však režijní náklady o 2 Kč, ubytování vzrostlo o 15 Kč. Uživatelé si za tyto služby museli měsíčně připlatit o 510 Kč více. Ve srovnání se začátkem roku 2008 se úhrady za měsíc navýšily o 1 350 Kč.

Celkové úhrady od uživatelů jsou shrnuty v Tab. 3. 4. Úhrady jsou zde vyčísleny za jednotlivé oddělení. Vratky jsou peněžní prostředky, které jsou navraceny uživatelům za dobu nepřítomnosti v zařízeních, např. při hospitalizaci v nemocnici.

Tab. 3.4 – Úhrady od uživatelů – Výroční zpráva 2008 (vlastní zpracování)

	Domov pro seniory	Domov se zvl. režim. pro osoby s demencí	Domov se zvl. režim. pro osoby s chron. duš. onemocněním	Denní stacionář	Celkem za organizaci
Úhrady od uživatelů	20 962 148	3 351 996	4 645 213	411 562	29 370 919
Vratky	456 793	46 925	78 433		582 151
Příjmy z úhrad celkem	20 505 355	3 305 071	4 566 780	411 562	28 788 768

Nejvíce se na úhradách za ubytování a stravování podíleli uživatelé domova pro seniory částkou 20 505 355 Kč, nejmenší část odvedli uživatelé denního stacionáře. Výše těchto odvodů je závislá na počtu uživatelů obývajících jednotlivá zařízení.

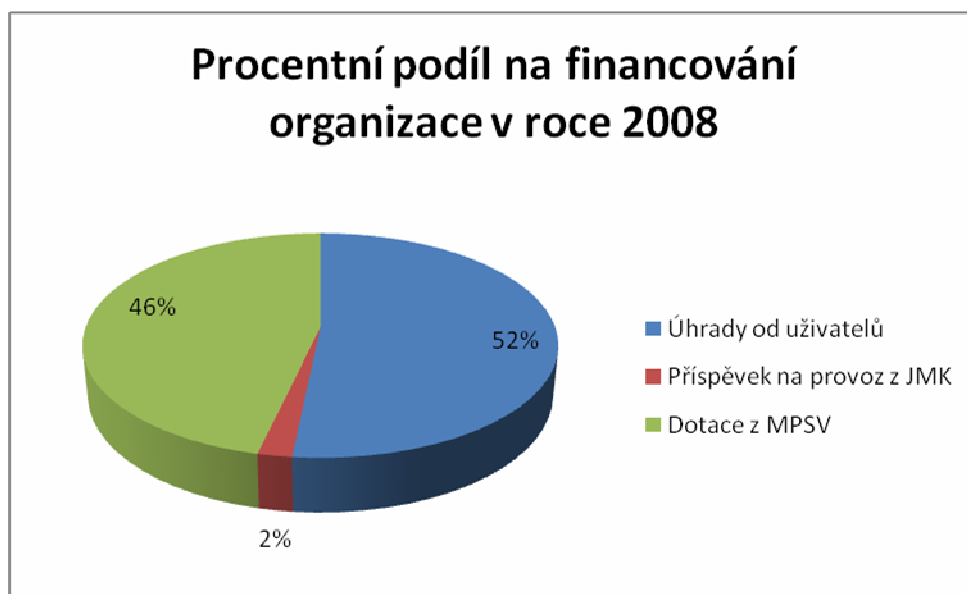
Organizace k 31. 12. 2008 celkem evidovala 226 uživatelů, v domově pro seniory bylo ubytováno 144 uživatelů, 20 uživatelů evidoval domov se zvláštním režimem pro osoby s demencí, domov se zvláštním režimem pro osoby s chronickým duševním onemocněním obývalo 41 uživatelů, denní stacionář navštěvovalo 21 uživatelů.

Úhrady od uživatelů v denním stacionáři se řídí hodinovou sazbou za pobyt v zařízení. Tato sazba je stanovena podle stupně závislosti:

- 1. stupeň – lehká podpora (dohled) 20 Kč/hod.
- 2. stupeň – střední podpora (částečná pomoc) 35 Kč/hod.
- 3. stupeň – převážná podpora (dopomoc) 50 Kč/hod.
- 4. stupeň – úplná podpora (vykonání úkonu) 60 Kč/hod.

Organizace po součtu všech finančních prostředků, které přijala, hospodařila s prostředky v celkové výši **55 782 568 Kč**. Následující graf zobrazuje, jakým procentním podílem se na financování organizace podílí Jihomoravský kraj, Ministerstvo práce a sociálních věcí a uživatelé Sociálních služeb Vyškov.

Graf 3.1 – Procentní podíl na financování organizace v roce 2008

Z grafu je patrné, že největší podíl na financování zaujímají úhrady od uživatelů, nejméně finančních prostředků poskytuje Jihomoravský kraj.

3.4.2 Financování v roce 2009

V následujícím roce poskytl Jihomoravský kraj příspěvek na provoz ve výši **5 423 000 Kč**, dotace z Ministerstva činila **21 952 000 Kč**. Dotace z MPSV je poskytována účelově, pro domov pro seniory bylo poskytnuto 13 467 000 Kč, domovu se zvláštním režimem pro osoby s chronickým duševním onemocněním bylo připsáno 4 751 200 Kč, dennímu stacionáři příslušela částka 1 699 800 Kč, domovu se zvláštním režimem pro osoby s demencí bylo přiděleno 2 034 000 Kč. Uživatelé se na financování podíleli částkou **30 391 909 Kč**. Celkové finanční prostředky, které organizace přijala, byly ve výši **57 766 909 Kč**.

Úhrady od uživatelů

Příspěvková organizace v tomto roce přijala prostředky od uživatelů ve výši 30 391 909 Kč. Úhrady za jednotlivé zařízení rozebírá Tab. 3. 5.

Tab. 3. 5 - Úhrady od uživatelů – výroční zpráva 2009 (vlastní zpracování)

	Domov pro seniory	Domov se zvl. režim. pro osoby s demencí	Domov se zvl. režim. pro osoby s chron. duš. onemocněním	Denní stacionář	Celkem za organizaci
Úhrady od uživatelů	22 324 254	3 442 108	4 710 820	466 843	30 940 025
Vratky	410 097	42 144	99 875	0	552 116
Příjmy z úhrad celkem	21 914 157	3 399 964	4 610 945	466 843	30 391 909

Z tabulky je patrné, že se úhrady od uživatelů oproti roku 2008 navýšily o **1 984 341 Kč**. Toto navýšení bylo způsobeno vývojem cen za stravu a ubytování, jež bylo možno vypořádat v Tab. 3.1, 3.2 a 3.3.

V lednu a únoru roku 2009 zůstaly úhrady uživatelů za stravu a ubytování v nezměněné podobě jako na konci roku 2008 (viz Tab. 3. 3 – Základní úhrady uživatelů za období říjen až prosinec 2008). Změna výše úhrad nastala v březnu daného roku a do konce roku zůstala konstantní.

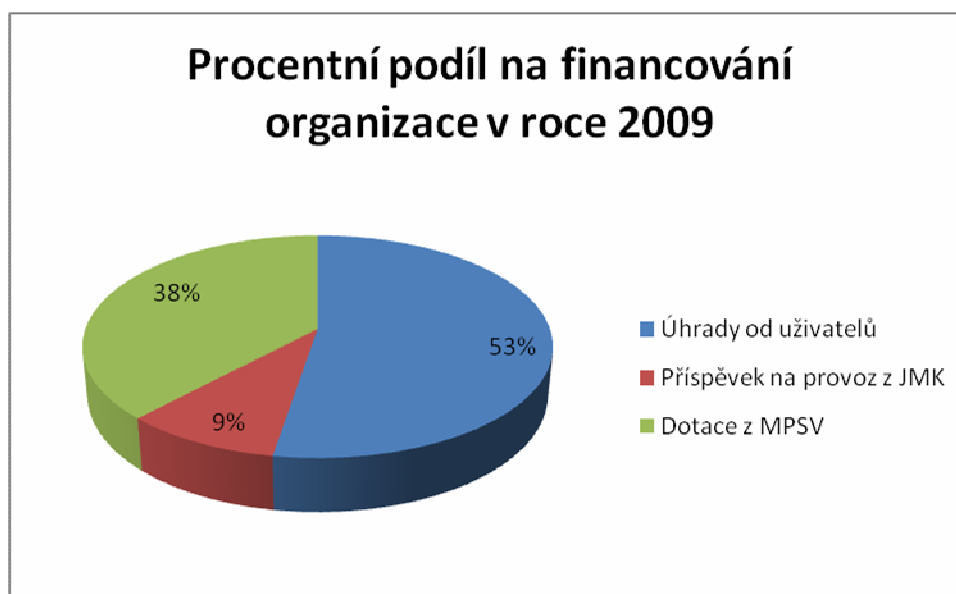
Tab. 3. 6 - Základní úhrady uživatelů za období březen až prosinec 2009 – výroční zpráva 2009 (vlastní zpracování)

Druh pokoje	Potraviny	Režijní náklady	Ubytování	Suma za den	Suma za měsíc
1 lůžkové pokoje	66,00	69,00	152,00	287,00	8610,00
2 lůžkové pokoje	66,00	69,00	142,00	277,00	8310,00
3 a více lůžkové pokoje	66,00	69,00	132,00	267,00	8010,00

Úhrady za potraviny vzrostly o 2 Kč na 66 Kč, režijní náklady se zvýšily na 69 Kč, úhrady za ubytování byly navýšeny o 7 Kč. Celkově si uživatelé museli připlatit 420 Kč měsíčně.

Následující graf, vyjadřuje procentní podíl na financování organizace a je zde uveden pro srovnání stavu s rokem 2008.

Graf 3.2 Procentní podíl na financování organizace v roce 2009

Ze srovnání grafů 3. 1 a 3.2 je patrné, že se změnil podíl účasti na financování organizace. Zvyšuje se podíl financování Jihomoravského kraje, oproti tomu se snižuje podíl účasti Ministerstva práce a sociálních věcí. I přes tuto skutečnost se stále MPSV podílí na financování 38 % a JMK pouze 9 %. Téměř stejnou měrou se podílí uživatelé, v roce 2008 byl jejich podíl 52 %, v roce 2009 se rovnal 53 %.

3.4.3 Srovnání roků 2008 a 2009

Srovnáním obou let je možné vypořádat, že se finanční prostředky od zřizovatele, které organizace přijala, zvýšily o **1,4 %**, v roce 2009 se příspěvek od zřizovatele zvýšil o 4 296 000 Kč. U dotace z Ministerstva práce a sociálních věcí byla situace opačná, v roce 2009 poklesla o 3 914 800 Kč. Z těchto údajů lze vypořádat, že se postupně zvyšuje podíl účasti Jihomoravského kraje. V roce 2009 hospodařila příspěvková organizace s větším množstvím finančních prostředků. Zohledníme-li inflaci a každoroční nárůst výdajů na energie a další neskladovatelné dodávky, zjistíme, že se nejedná o výrazné zvýšení finančních prostředků na provoz.

3.5 Vývoj financování sociálních služeb

Odborníci zabývající se sférou sociálních služeb stále usilují o změny v oblasti financování sociálních služeb, které by vedly k efektivnímu a hospodárnému využití výdajů z veřejných rozpočtů. V současné době se diskutuje o oblastech, které by měly být změněny v zákoně o sociálních službách, jedná se zejména o tyto oblasti:

- účelnější využívání příspěvku na péči, tak, aby byl striktně využíván k zajištění péče a pomoci, nikoli k zajišťování jiných potřeb,
- zajištění transparentního, hospodárního a nediskriminujícího systému přerozdělování veřejných zdrojů,
- zlepšit kontrolní mechanismy, které eliminují neekonomické, neefektivní a neúčelné využívání sdílené péče, atd.¹⁸

Proto se dá do budoucna očekávat změna ve financování sociálních služeb.

¹⁸ <http://www.mpsv.cz/cs/8491>

4 Analýza hospodaření vybrané příspěvkové organizace

Pro analýzu hospodaření organizace jsem si vybrala roky 2008 a 2009. Hospodaření v těchto letech se řídí zákonem č. 108/2006 Sb. o sociálních službách, který začal platit 1. ledna 2007, a který byl změněn zákonem č. 206/2009 Sb. Smyslem tohoto zákona bylo snížení výdajů státního rozpočtu.

Rozvaha je základním účetním výkazem, který vypovídá o majetku organizace a zdrojích krytí tohoto majetku. V Tab. 4.1 je vyobrazena zjednodušená verze rozvahy organizace k 31. 12. 2008, a pro srovnání je zde Tab. 4.2, která zobrazuje také rozvahu organizace, sestavenou k 31.12.2009.

Tab. 4.1 - Zjednodušená rozvaha k 31. 12. 2008 – výroční zpráva 2008 (vlastní zpracování)

Aktiva	Rozvaha 2008(v tis. Kč)		Pasiva
Stálá aktiva	55 297	Majetkové fondy	55 671
Zásoby	714	Finanční a peněžní fondy	1 692
Pohledávky	744	Hospodářský výsledek	66
Finanční majetek	5 495	Závazky	4 919
Ostatní aktiva	99		
	62 348		62 348

Tab. 4.2 – Zjednodušená rozvaha k 31. 12. 2009 – výroční zpráva 2009 (vlastní zpracování)

Aktiva	Rozvaha 2009 (v tis. Kč)		Pasiva
Stálá aktiva	54 465	Majetkové fondy	54 840
Zásoby	512	Finanční a peněžní fondy	2 839
Pohledávky	429	Hospodářský výsledek	1 222
Finanční majetek	7 723	Závazky	4 350
Ostatní aktiva	122		
	63 251		63 251

Již z těchto rozvah je patrné, že organizace v roce 2009 disponovala vyšší výší majetku a jejich zdrojů krytí. Výrazné navýšení nastalo ve finančním majetku, ten se zvýšil o 2 228 000 Kč. Důsledkem tohoto navýšení bylo zvýšení finanční prostředků na bankovním účtu organizace a na účtu, kde je spravován příspěvek na péči. Na straně pasiv se změnila výše hospodářského výsledku o 1 159 362 Kč, vývoj této změny bude podrobněji rozebrán v následujících podkapitolách.

4.1 Analýza nákladů v roce 2008 a 2009

V následující části se budu zabývat analyzováním nákladů, které organizaci vznikly v roce 2008 a 2009 Příspěvková organizace při vykazování nákladů používá analytickou evidenci, proto jsem vytvořila tabulku, kde jsou náklady shrnuty. Tabulka je doplněna o procentní podíly jednotlivých položek nákladů na celkových nákladech.

Tab. 4.3 – Náklady v roce 2008 a 2009

Nákladové položky	Náklady v roce 2008	Náklady v roce 2009	Procentní podíl na celkových nákladech v roce 2008	Procentní podíl na celkových nákladech v roce 2009
Spotřeba materiálu	8 444 012,95	7 644 005,16	14,21%	12,78%
Spotřeba energie	3 277 985,48	3 121 506,36	5,51%	5,22%
Spotřeba ost. neskl. dodávek	485 594,12	438 221,89	0,82%	0,73%
Opravy a udržování	2 414 949,20	1 020 230,36	4,06%	1,71%
Cestovné	7 412,00	7 382,00	0,01%	0,01%
Náklady na reprezentaci	2 296,50	1 362,00	0,00%	0,00%
Ostatní služby	1 727 443,60	1 756 716,10	2,91%	2,94%
Mzdové náklady	30 225 367,00	32 802 983,00	50,85%	54,85%
Zákonné sociální pojištění	10 578 420,00	10 612 426,00	17,80%	17,74%
Zákonné sociální náklady	601 107,00	654 648,00	1,01%	1,09%
Ostatní sociální náklady	0,00	73 088,00	0,00%	0,12%
Manka a škody	667,00	1 041,00	0,00%	0,00%
Jiné ostatní náklady	397 660,56	428 291,81	0,67%	0,72%
Odpisy DNM a DHM	1 279 914,00	1 246 331,00	2,15%	2,08%
Celkem	59 442 829,41	59 808 232,68	100,00%	100,00%

Pozn.: U nákladů, kde vyšel velmi malý procentní podíl na celkových nákladech, je tento podíl vyjádřen jako 0,00 %.

4.1.1 Rozbor jednotlivých položek nákladů

V této části se zaměřím na jednotlivé položky nákladů. Vždy zmíním významnější položky, které měly vliv na hospodaření organizace. V Tab. 4.3 jsou náklady vyčísleny na haléře, při rozboru nákladů budu náklady zaokrouhlovat na celé Kč.

Spotřeba materiálu

Spotřeba materiálu patří mezi základní položky nákladů, v roce 2008 zaujímala 14% podíl na celkových nákladech.

Celková spotřeba materiálu v roce 2008 byla ve výši **8 444 0123 Kč**.

Mezi nejvýznamnější položky této skupiny patří:

• Spotřeba potravin	5 040 360,-
• Spotřeba čisticích prostředků	443 966,-
• Spotřeba materiálu nad 1 000 Kč	1 200 626,-
• Spotřeba pracích prostředků	206 402,-
• Spotřeba kancelářských potřeb	186 208,-
• Spotřeba ochranných pracovních pomůcek	139 760,-
• Spotřeba materiálu na ergoterapii	59 966,-

Dalšími položkami nákladů na spotřebu byly například: spotřeba benzínu, spotřeba obalového materiálu pro stravovací provoz, atd.

V roce 2009 se spotřeboval materiál v celkové výši **7 644 005 Kč**. V tomto roce se na spotřebě materiálu podílely nejvíce:

• Spotřeba potravin	5 110 931,-
• Spotřeba čisticích prostředků	675 069,-
• Spotřeba materiálu nad 1 000 Kč	293 000,-
• Spotřeba pracích prostředků	277 016,-
• Spotřeba kancelářských potřeb	145 000,-
• Spotřeba ochranných pracovních pomůcek	113 275,-
• Spotřeba materiálu na ergoterapii	33 762,-

Již z těchto údajů je patrné, že organizace v roce 2009 vykazovala méně nákladů na spotřebu materiálu. Největší úspora na těchto nákladech nastala na položce spotřeba materiálu nad 1 000 Kč, tyto náklady se snížily o 907 626 Kč, snížení nastalo také u kancelářských potřeb.

Spotřeba energií a ostatních neskladovatelných dodávek

Tyto položky byly obsaženy v nákladech v roce 2008 ve výši **3 763 580 Kč**. Organizace energie sledovala odděleně za jednotlivé zařízení, zde jsou uvedeny celkové součty za jednotlivé energie:

- Spotřeba plynu 1 843 836,-
- Spotřeba elektrické energie 1 434 148,-
- Spotřeba vodného 485 593,-

V dalším roce činily celkové náklady na energie **3 559 727 Kč**. Situace ve spotřebě energií byla následující:

- Spotřeba plynu 1 623 011,-
- Spotřeba elektrické energie 1 498 493,-
- Spotřeba vodného 438 221,-

I u těchto nákladů lze pozorovat snížení, největší změna nastala u spotřeby plynu, ta se snížila oproti předchozímu roku o 220 825 Kč. Tato změna byla zapříčiněna především snížením ceny plynu, která v roce 2009 klesla o 2,5 až 4 %.

Opravy a udržování

Celková částka vynaložená na opravy a udržování v roce 2008 byla **2 414 949 Kč**. Náklady byly vynaloženy zejména za tyto činnosti:

- Stavební úpravy a malování 925 379,-
- Opravy kuchyně 543 913,-
- Oprava komunikací v areálu 306 388,-
- Výměna podlahové krytiny 226 306,-
- Běžné opravy 209 912,-
- Revize a údržba výtahů a prádelny 150 565,-
- Ostatní opravy 52 486,-

I v roce 2009 vznikly organizaci náklady spojené s opravami a udržováním majetku. Celková výše oprav byla vyčíslena na **1 020 230 Kč**. Jednalo se zejména o tyto náklady:

• Opravy kuchyně	548 160,-
• Běžné opravy	187 369,-
• Revize a údržba výtahů a prádelny	170 123,-
• Stavební úpravy a malování	57 331,-

Oproti roku 2008 se náklady na opravy a udržování snížily o 1 394 719 Kč. Tento vývoj byl zapříčiněn tím, že v roce 2009 neprobíhaly žádné velké opravy, byly prováděny pouze běžné opravy. V roce 2008 byla provedena rozsáhlá rekonstrukce podlahových ploch a opravy komunikací v areálu.

Cestovné a náklady na reprezentaci

V obou letech tyto položky zaujímaly nejmenší podíl na nákladech organizace, v roce 2008 se jednalo o částku **9 708 Kč**, v dalším roce dosáhlo výše **8 744 Kč**.

Ostatní služby

Na ostatní služby byla vynaložena částka **1 727 444 Kč**. Nebudou zde rozebrány všechny nákladové položky v rámci této skupiny, nejdůležitějšími položkami této skupiny byly:

• Stočné vody	433 675,-
• Svoz a likvidace odpadu	298 265,-
• Telefonní služby	143 145,-
• Ostatní služby	137 095,-
• Televizní a rozhlasové poplatky	97 200,-
• Revize a požární kontrola	63 852,-
• Školení zaměstnanců	50 921,-
• Preventivní lékařské prohlídky zaměstnanců	29 180,-

V roce 2009 organizace spotřebovala především tyto služby:

• Svoz a likvidace odpadu	405 001,-
• Stočné vody	369 406,-
• Telefonní služby	124 671,-
• Televizní a rozhlasové poplatky	97 200,-
• Revize a požární kontrola	96 164,-

U těchto služeb došlo k nevýraznému navýšení oproti předchozímu roku. Nejvýraznější změna nastala u položky svoz a likvidace odpadu, ten se v roce 2009 zvýšil o 106 736 Kč.

Mzdové náklady

Mzdové náklady ve většině organizací tvoří důležitou a nezbytnou složku, nejinak je tomu i u Sociálních služeb Vyškov, p. o. Mzdové náklady v roce 2008 zauímají 50% podíl na celkových nákladech organizace a jsou v celkové výši **30 225 367 Kč**.

Následující rok přinesl výrazné navýšení mzdových nákladů, zvýšily se o 2 577 571 Kč, což představuje 8% navýšení. K tomuto nárůstu došlo v důsledku navýšení počtu zaměstnanců, V roce 2008 byl průměrný počet zaměstnanců 149,68, v roce 2009 se zvýšil na 152,23 zaměstnanců.

Zákonné sociální pojištění, zákonné sociální náklady a ostatní sociální náklady

Spolu se mzdovými náklady jdou ruku v ruce i zákonné sociální pojištění, na kterém organizace v roce 2008 odvedla **10 578 420 Kč**, zákonné sociální náklady (2 % hrubé mzdy) činily **601 107 Kč**.

Zákonné sociální pojištění v dalším roce dosáhlo částky **10 612 426 Kč**, zákonné sociální náklady činily **654 648 Kč**. Oproti předchozímu roku je zde i položka ostatní sociální náklady, na které se evidovaly náklady na nemocenskou zaměstnanců, protože v tomto roce nastala změna a nemocenskou do 14 dnů nemoci hradila nově organizace.

Manka a škody a jiné ostatní náklady

Organizace v roce 2008 při inventarizaci majetku a závazků zjistila inventarizační rozdíl ve výši **667 Kč**. Tento rozdíl byl ve formě manka, protože se jednalo o povlaky na polštáře, které jsou v denní užívání a nešlo je zajistit proti krádeži. Ostatní náklady byly vyčísleny na **397 660 Kč**.

V dalším roce byly škody a manka vyčísleny v částce **1 041 Kč**, jiné ostatní náklady dosáhly **428 291 Kč**. Do ostatních nákladů organizace zahrnula např.:

- Pojištění majetku 123 241,-
- Pojištění pracovních úrazů a nemocí z povolání 148 399,-

Odpisy dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku

V roce 2008 organizace odepsala dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek ve výši **1 279 914 Kč**, v následujícím roce byl majetek odepsán částkou **1 246 331 Kč**.

4.2 Analýza výnosů v roce 2008 a 2009

Tab. 4. 4 – Výnosy v roce 2008 a 2009

Výnosové položky	Výnosy v roce 2008	Výnosy v roce 2009	Procentní podíl na celkových výnosech v roce 2008	Procentní podíl na celkových výnosech v roce 2009
Tržby za vlastní výrobky	857 435,16	868 574,29	1,44%	1,42%
Tržby z prodeje služeb	31 557 929,29	32 717 292,10	53,03%	53,61%
Změna stavu zásob výrobků	1 850,00	427,92	0,00%	0,00%
Úroky	2 159,76	1 303,87	0,00%	0,00%
Zúčtování fondů	24 621,50	18 997,00	0,04%	0,03%
Jiné ostatní výnosy	71 044,76	48 938,37	0,12%	0,08%
Provozní dotace	26 993 800,00	27 375 000,00	45,36%	44,85%
Celkem	59 508 840,47	61 030 533,55	100,00%	100,00%

Pozn.: U výnosů, kde vyšel velmi malý procentní podíl na celkových výnosech, je tento podíl vyjádřen jako 0,00 %.

4.2.1 Rozbor jednotlivých položek výnosů

Tak jako byl proveden rozbor jednotlivých položek nákladů, tak v této části bude proveden rozbor výnosů. Položky výnosů budou opět zaokrouhleny a vyčísleny na celé Kč.

Tržby za vlastní výrobky

Celkové tržby za vlastní výrobky v roce 2008 byly ve výši **857 435 Kč**. Nejvýznamnější část na tržbách za vlastní výrobky tvořily tržby za vlastní výrobky v hospodářské činnosti (poskytování obědů cizím strávníkům) ve výši 820 843 Kč. Další položkou byly tržby z prodeje keramiky a ručních prací, kterou vytvářejí uživatelé v rámci ergoterapie, tyto výrobky jsou pak prodány. V tomto roce činily tržby z prodeje těchto výrobků 36 592 Kč.

V roce 2009 činily celkové tržby za výrobky **868 574 Kč** z této částky tržby za obědy cizím strávníků (hostinská činnost) činily 829 777 Kč. Při srovnání obou let je patrné, že nedošlo k výrazné změně.

Tržby z prodeje služeb

Tržby z prodeje služeb v roce 2008 zaujímaly nejvýznamnější podíl na celkových výnosech. Tento podíl dosáhl hodnoty 53 %, přičemž celková výše tržeb z prodeje služeb byla **31 557 929 Kč**. Organizace přijala tržby za tyto služby:

• Poskytnutí péče	11 249 067,-
• Ubytování	8 573 326,-
• Stravování uživatelů	8 527 050,-
• Od zdravotních pojišťoven	2 151 314,-
• Stravování zaměstnanců	533 620,-
• Stacionáře	328 179,-
• Fakultativní činnosti	110 437,-
• Stravování stacionáře	79 392,-
• Fakultativní činnosti pro stacionář	3 990,-

V roce 2009 se výnosy vzrostly o 1 159 326 Kč a dosáhly celkové výše **32 717 292 Kč**. Navýšení bylo způsobeno hlavně navýšením úhrad uživatelů za ubytování a stravování.

Úroky

Tak jako každá jiná organizace, tak i příspěvková organizace disponuje bankovním účtem. Tento účet přinesl organizaci přijaté úroky v částce **2 159 Kč**. V dalším roce činily úroky **1 303 Kč**.

Jiné ostatní výnosy

Ostatní výnosy v roce 2008 byly vyčísleny na **71 044 Kč**. Do ostatních výnosů organizace zahrnula výnosy za pronájem v částce 33 392 Kč. Výnosy ve formě škod a penále byly 33 061 Kč. Ostatní výnosy, které nebyly začleněny do žádné z těchto kategorií dosáhly 4 590 Kč. Celková výše jiných ostatních výnosů v roce 2009 se snížila oproti předchozímu roku o 22 106 Kč.

Provozní dotace

Druhým nejpočetnějším výnosem roku 2008, který představuje 45% podíl na celkových výnosech organizace, byly provozní dotace. Celková hodnota dotací byla **26 993 800 Kč**. V této částce je zahrnuta dotace z Ministerstva práce a sociálních věcí a příspěvek na provoz z Jihomoravského kraje. V roce 2009 byla celková výše dotací ve výši **27 375 000 Kč**. Při

srovnání s rokem 2008 zde nastalo mírné navýšení finančních prostředků, které představují 1,5% nárůst. Podrobněji je tato problematika rozebrána ve třetí kapitole.

4.3 Výsledek hospodaření v roce 2008

Každá organizace by si měla počínat tak, aby dosahovala zlepšeného výsledku hospodaření, ten vzniká tehdy, jestliže jsou skutečné výnosy organizace s přijatým příspěvkem na provoz větší než její provozní náklady.

Výsledek hospodaření se vždy zjišťuje odděleně za hlavní činnost a doplňkovou činnost. Je zjišťován v rámci účetní uzávěrky. Výsledek hospodaření z hlavní činnosti je zjišťován za jednotlivá zařízení.

Tab. 4. 5 – Hospodaření v hlavní činnosti v jednotlivých zařízeních v roce 2008

	Domov pro seniory	Domov se zvl. režim. pro osoby s demencí	Domov se zvl. režim. pro osoby s chron. duš. onemocněním	Denní stacionář	Celkem za hlavní činnost
Výnosy	39 720 839	5 588 306	11 045 762	2 333 088	58 687 995
Náklady	39 720 595	5 588 306	11 045 762	2 333 088	58 687 751
HV	244	0	0	0	244

Výsledek hospodaření za hlavní činnost organizace činil **244 Kč**. Na tomto kladném výsledku hospodaření se podílel pouze domov pro seniory, ostatní zařízení vykazovaly vyrovnané hospodaření.

Doplňková činnost je provozována prostřednictvím pohostinské činnosti (prodej obědů pro pečovatelskou službu) a prodeje výrobků ergoterapie. Náklady na doplňkovou činnost byly ve výši 755 075, výnosy činily 820 843 Kč, **výsledek hospodaření za doplňkovou činnost** tedy dosáhl výše **65 768 Kč**.

Celkem tedy organizace dosáhla **výsledku hospodaření** ve výši **66 012 Kč**. Tento výsledek hospodaření byl přesunut do rezervního fondu.

4.4 Výsledek hospodaření v roce 2009

I v roce 2009 hospodařila organizace tak, že dosáhla kladného výsledku hospodaření. Celkový výsledek hospodaření byl **1 222 300 Kč**.

Tab. 4. 6 Hospodaření v hlavní činnosti v jednotlivých zařízeních v roce 2009(v tis. Kč)

	Domov pro seniory	Domov se zvl. režim. pro osoby s demencí	Domov se zvl. režim. pro osoby s chron. duš. onemocněním	Denní stacionář	Celkem za hlavní činnost
Výnosy	40 910	5 859	11 023	2 390	60 182
Náklady	40 474	5 433	10 902	2 249	59 058
HV	436	426	121	141	1124

Výsledek hospodaření za hlavní činnost činil **1 124 736 Kč**. Zde je patrné, že hospodaření ve všech zařízeních skončilo kladným výsledkem hospodaření.

V tomto roce organizace provozovala doplňkovou činnost pouze prostřednictvím hostinské činnosti, prodej výrobků z ergoterapie byl odebrán z doplňkové činnosti. **Výsledek hospodaření z doplňkové činnosti** dosáhl výše **97 564 Kč**.

Ve srovnání s rokem 2008 je patrné, že se celkový výsledek hospodaření za organizaci několikanásobně zvýšil. Zvýšil se o částku 1 159 362 Kč, což představuje 95% navýšení výsledku hospodaření. Důvodem tohoto navýšení bylo, že kraj v rámci úspor poskytl část finančních prostředků až ke konci tohoto roku a organizace již nebyla schopna takové množství finančních prostředků proinvestovat, a proto v tomto roce dosáhla tak vysokého výsledku hospodaření. Tento výsledek hospodaření byl přesunut do fondu odměn (20 %), zbylá část byla přesunuta do rezervního fondu.

4.5 Vývoj v dalších letech

V dalších letech lze očekávat podobný vývoj jako v předcházejících letech. Organizace na rok 2010 žádala o dotaci z MPSV ve výši 27 877 070 Kč, v takové výši nebyla dotace schválena. MPSV poskytlo organizaci částku 24 098 000. Od svého zřizovatele organizace přijala provozní dotaci ve výši 5 324 000, tato dotace bude organizaci poskytnuta ve dvou splátkách. Celkem tedy bude organizace v letošním roce hospodařit s dotacemi ve výši

29 422 000 Kč. Oproti roku předcházejícímu se jedná o výrazné navýšení, důvodem tohoto navýšení je, že v letošním roce bude realizována rozsáhlá investiční akce – rekonstrukce chladícího zařízení ve skladovacích prostorech, která byla předem schválena krajem.

5 Závěr

Za cíl své bakalářské práce jsem si stanovila analyzovat hospodaření příspěvkové organizace, zjistit jak si organizace počínala v hospodaření, zda veškeré finanční prostředky, se kterými hospodařila byly vynaloženy účelně a hospodárně.

Zabývala jsem se hospodařením příspěvkové organizace, která poskytuje sociální služby – Sociální služby Vyškov, p. o. Tato organizace je složena ze tří organizačních jednotek, jedná se o denní stacionář, domov pro seniory a domov se zvláštním režimem. Odděleně se sleduje hospodaření za hlavní činnost a doplňkovou činnost. Zabývala jsem se hospodařením organizace v letech 2008 a 2009.

Při rozboru hospodaření jsem zjistila, že i přesto, že se sociální oblast potýká s dlouhodobým nedostatkem finančních prostředků, tak je organizace schopna hospodařit ke spokojenosti svých uživatelů a svého zřizovatele, kterým je Jihomoravský kraj.

Při analyzování hospodaření jsem porovnávala výnosy a náklady za jednotlivé roky. Pro důkladnější pochopení výnosů a nákladů organizace jsem detailně rozebírala jednotlivé položky nákladů a výnosů. Nakonec jsem porovнала výsledky hospodaření za roky 2008 a 2009.

Zajímavým zjištěním bylo, že i přes působení ekonomické krize, která se u nás naplno projevila během roku 2009, organizace dosáhla vyššího hospodářského výsledku. V tomto roce hospodářský výsledek dosáhl hodnoty 1 222 300 Kč, což představuje oproti roku 2008 95% navýšení. Navýšení tohoto výsledku hospodaření bylo zapříčiněno úsporami v hospodaření. V roce 2009 neprobíhaly žádné významné investiční činnosti, byly pouze prováděny běžné a bezodkladné opravy. Dalším důvodem pro navýšení výsledku hospodaření v daném roce bylo zvýšení tržeb z prodeje výrobků a služeb, což se projevilo na celkovém navýšení výnosů organizace.

Do budoucna by se státní aparát měl začít více zabývat politikou sociálních služeb, protože demografický vývoj nasvědčuje tomu, že se složení obyvatelstva v České republice bude výrazně měnit. V současnosti je nejpočetnější skupinou obyvatelstvo v produktivním věku, ale do budoucna se očekává, že se bude zvyšovat podíl seniorů a dosavadní kapacity sociálních zařízení nebudou dostačující.

Seznam použité literatury

Publikace:

KRÁLOVÁ, J.; RÁŽOVÁ, E. *Sociální služby a příspěvek na péči*. 3. aktualiz. vyd. Olomouc: ANAG, 2009. 423 s. ISBN 978-80-7263-559-7.

LIBNAROVÁ, A.; ČORNEJOVÁ, H. *Jak správně vytvářet a využívat FKSP*. 4. rozšířené aktualiz. vyd. Praha: Soudy, s. r. o., 2007. 175 s. ISBN 80-86846-20-2.

MADEROVÁ VOLTNEROVÁ, K.; TĚGL, P. *Vztahy mezi zřizovatelem a příspěvkovou organizací ÚSC*. 1. vyd. Olomouc: ANAG, 2009. 152 s. ISBN 978-80-7263-546-7.

MOCKOVČIAKOVÁ, A.; PROKŮPKOVÁ, D.; MORÁVEK, Z. *Příspěvkové organizace 2009*. 1. vyd. Praha: ASPI Wolters Kluwer, 2009. 346 s. ISBN 978-80-7357-416-1.

PRŮŠA, L. *Ekonomie sociálních služeb*. 2. vyd. Praha: ASPI Wolters Kluwer, 2007. 180 s. ISBN 978-80-7357-255-6.

RŮŽIČKOVÁ, R. *Neziskové organizace – vznik, účetnictví, daně*. 9. aktualiz. vyd. Olomouc: ANAG, 2007. 247 s. ISBN 978-7263-404-0.

URBANCOVÁ, A.; KRYŠKOVÁ, Š. *Účetnictví nevýdělečných organizací*. 2. rozšířené aktualiz. vyd. Ostrava: VŠB – Technická univerzita Ostrava, 2008. 231 s. ISBN 978-80-248-1801-6.

Právní předpisy:

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

Zákon č. 206/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů a některé další zákony.

Vyhláška č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí ustanovení zákona o sociálních službách.

Vyhláška č. 239/2009 Sb., kterou se mění vyhláška č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů.

Vyhláška Ministerstva financí č. 114/2002 o fondu kulturních a sociálních potřeb.

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 128/2000 Sb. o obcích.

Internetové odkazy:

<http://www.socialnisluzbyvyskov.info/>

<http://www.mpsv.cz/cs/>

<http://www.mpsv.cz/cs/8491>

<http://www.kr-jihomoravsky.cz/>

http://www.mpsv.cz/files/clanky/3858/Koncepce_podpory.pdf

<http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?PubID=1178&TypeID=1>

Ostatní zdroje:

Interní doklady poskytnuté organizací Sociální služby Vyškov, p. o.

Seznam zkratek

aj.	a jiné
apod.	a podobně
atd.	a tak dále
ČR	Česká republika
DHM	dlouhodobý hmotný majetek
DNM	dlouhodobý nehmotný majetek
duš.	duševním
chron.	chronickým
JMK	Jihomoravský kraj
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
neskl.	neskladovatelných
ost.	ostatní
PO	právnícká osoba
p. o.	příspěvková organizace
Pozn.	poznámka
režim.	režimem
SP	sociální pojištění
tzn.	to znamená
ÚSC	územní samosprávný celek
VH	výsledek hospodaření
zvl.	zvláštním

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- беру на ве́доміі, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB – TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB – TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB – TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávnění užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB – TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB – TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do její skutečné výše).

V Ostravě dne 7.5.2010

.....

Eliška Hrabovská

Adresa trvalého pobytu studenta:

V Brňanech 61

682 01 VYŠKOV

Seznam příloh

Příloha č. 1	Smlouva o poskytnutí služby sociální péče v domově pro seniory
Příloha č. 2	Organizační schéma organizace Sociální Služby Vyškov, p. o.

Příloha č. 1

Smlouva o poskytnutí služby sociální péče v domově pro seniory

Níže uvedeného dne, měsíce a roku **u z a v ř e l i**

1) Pan (paní)(jméno a příjmení), nar. (datum narození), bydliště(adresa), rodné číslo, v textu této smlouvy dále jen „Osoba“ zastoupený(á)

a

2), v textu této smlouvy dále jen „Poskytovatel“

v souladu se zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, tuto

smlouvu o poskytnutí služby sociální péče v domově pro seniory podle § 49 cit. zák.

(v textu této smlouvy dále jen „Smlouva“):

I.

Rozsah poskytování sociální služby

(1) Poskytovatel se zavazuje poskytovat Osobě v domově pro seniory

- a) ubytování,
- b) stravování,
- c) úkony péče.

(2) Osobě mohou být poskytovány jako fakultativní další činnosti.

II.

Ubytování

(1) Osobě se poskytuje ubytování v jednolůžkovém /varianty: dvou-, tří-, čtyřlůžkovém) pokoji, o rozloze..... m².

(2) K pokoji náleží:

- a) balkon,
- b) předsín s kuchyňkou,

(*varianta: předsíň s kuchyňkou společná s vedlejším ...lůžkovým pokojem*),

c) bezbariérové WC a bezbariérový sprchový kout.

(*varianta: bezbariérové WC a bezbariérový sprchový kout, které je určeno také pro osoby z vedlejšího ...lůžkového pokoje*).

(3) Pokoj je vybaven následujícím zařízením: lůžko, noční stolek, šatní skříň, prádelník, stůl, dvě židle, světlo stropní, lampička. Po dohodě s Poskytovatelem si může Osoba pokoj vybavit také vlastním nábytkem.

(4) Mimo pokoj a prostory uvedené v předchozím odstavci může Osoba způsobem obvyklým užívat společně s ostatními Osobami v domově (*varianta: na patře domova*) také:

a) jídelnu,

b) knihovnu s čítárnou,

c) společenskou místnost,

d) kavárnu,

e) zahradu.

(5) Ubytování zahrnuje také topení, teplou a studenou vodu, elektrický proud, úklid, praní, drobné opravy ložního a osobního prádla a ošacení a žehlení.

(6) Poskytovatel je povinen udržovat prostory k ubytování a k užívání ve stavu způsobilém pro řádné ubytování a užívání a zajistit nerušený výkon práv Osoby spojených s užíváním těchto prostor.

(7) Osoba je povinna užívat prostory vyhrazené jí k ubytování a k užívání řádně; v prostorách nesmí Osoba bez souhlasu Poskytovatele provádět žádné změny.

III.

Stravování

(1) Osoba má právo požádat Poskytovatele o poskytnutí stravy.

(2) Stravování probíhá na základě a podle pravidel předem zveřejněného jídelního lístku.

Varianty:

(2) *Stravování probíhá na základě předem zveřejněného jídelního lístku a podle vnitřních pravidel domova pro seniory.*

(3) V případě potřeby Poskytovatel zajistí stravování podle individuálního dietního režimu Osoby.

Varianta:

(3) Seznam diet, které je Poskytovatel schopen zajistit, je uveden ve vnitřních pravidlech domova pro seniory.

IV. Péče

Poskytovatel se zavazuje a je povinen poskytovat Osobě, která je příjemcem příspěvku na péči, tyto základní činnosti:

- a) pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu,
- b) pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu,
- c) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- d) sociálně terapeutické činnosti,
- e) aktivizační činnosti,
- f) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

V. Fakultativní činnosti

Poskytovatel se zavazuje a je povinen poskytnout Osobě následující fakultativní činnosti nad rámec základních činností uvedených v čl. II, III a IV:

Varianty:

- a) Namísto ubytování v běžném pokoji nadstandardní ubytování v bytě o třech místnostech, vlastní koupelnu a WC.*
- b) Používání standardní mikrovlnné trouby umístěné v tomtéž patře, v němž se nachází byt uvedený pod písmenem a) tohoto odstavce. Používání mikrovlnné trouby se řídí vnitřním řádem domova pro seniory. Osoba bere na vědomí, že mikrovlnnou troubu budou užívat také další osoby využívající této doplňkové služby.*
- c) Ledničku s mrazničkou pouze pro vlastní potřebu umístěnou v bytě uvedeném pod písm. a) tohoto odstavce.*
- d) Poskytnutí osobního počítače s připojením na internet.*
- e) Dopravu osoby a jejích věcí do a/nebo z místa, které označí.*
- f) Poskytnutí některé z činností uvedených v čl. IV (pro případ, kdy osoba není příjemcem příspěvku na péči).*

VI. Místo a čas poskytování sociální služby

(1) Služba sjednaná v čl. I. Smlouvy se poskytuje v domově pro seniory provozovaném Poskytovatelem v, ul., č. p.

(2) Služba sjednaná v čl. I. Smlouvy se poskytuje 24 hodin denně, a to každý den po dobu platnosti Smlouvy.

Varianta 1:

(2) Služba sjednaná v čl. I. Smlouvy se poskytuje 24 hodin denně, a to každý týden vždy od

pondělí do pátku po dobu platnosti Smlouvy.

Varianta 2:

(2) Služba sjednaná v čl. I. Smlouvy se poskytuje 24 hodin denně, a to každý den počínaje

dnem (včetně), do (včetně).

VII.

Výše úhrady a způsob jejího placení

(1) Osoba je povinna zaplatit úhradu za ubytování v částce ,- Kč denně a úhradu za stravu v částce ,- Kč denně.

(2) Pokud by Osobě po zaplacení úhrady za ubytování a stravu podle odst. 1 tohoto článku za kalendářní měsíc nezůstala částka ve výši alespoň 15 % jejího měsíčního příjmu, částky úhrady se sníží.

(3) Pokud by v některém kalendářním měsíci Osoba neměla žádný příjem, úhradu za ubytování a stravu podle odst. 1 tohoto článku za tento kalendářní měsíc Osoba neplatí.

(4) Osoba je povinna zaplatit za poskytování péče za kalendářní měsíc částku ve výši přiznaného příspěvku na péči podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

(5) Činnosti sjednané v čl. V jako fakultativní se poskytují za úhradu nákladů těchto činností podle vnitřních pravidel domova pro seniory.

(6) Poskytovatel je povinen předložit Osobě vyúčtování úhrady podle odstavců 1 až 5 za kalendářní měsíc, a to nejpozději do pracovního dne v kalendářním měsíci, který následuje po kalendářním měsíci, za nějž Poskytovatel vyúčtování předkládá.

(7) Osoba se zavazuje a je povinna platit úhrady za veškeré služby zpětně, a to do patnáctého dne kalendářního měsíce následujícího po kalendářních měsíci, za který má být úhrada zaplacená.

Varianta 1:

(7) Úhrada se platí zpětně, a to jednou za kalendářní měsíc, nejpozději do patnáctého dne následujícího po dni, kdy Poskytovatel předložil Osobě měsíční vyúčtování čerpaných služeb.

Varianta 2:

(7) Úhrada se platí zálohově, a to do dne v kalendářním měsíci, za který má být zaplacen.

(8) Osoba se zavazuje a je povinna platit úhradu podle tohoto článku v hotovosti v pokladně Poskytovatele.

Varianta:

(8) Osoba se zavazuje a je povinna platit úhradu podle tohoto článku převodem na účet Poskytovatele č. 000123-1234567890, vedený u Úhrada musí být připsána na účet Poskytovatele do

(9) Osoba je povinna doložit Poskytovateli výši svého příjmu ve smyslu § 7 zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu. Výši příjmu je Osoba povinna doložit při nástupu do domova pro seniory a dále při každé změně příjmu.

Oznámení o změně ve výši příjmu musí Poskytovatel obdržet nejpozději do pracovních dnů po posledním dni kalendářního měsíce, za který se platí úhrada.

(10) Přeplatky na úhradách za služby poskytované Poskytovatelem podle této Smlouvy je Poskytovatel povinen vyúčtovat a písemné vyúčtování Osobě předat (doručit) nejpozději do konce kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, za nějž přeplatek vznikl. Poskytovatel je povinen přeplatek vyplatit Osobě v hotovosti (varianta: převodem na účet č. ...) nejpozději ve lhůtě, v jaké je povinen předat (doručit) vyúčtování tohoto přeplatku.

(11) Zamlčela-li Osoba skutečnou výši svého příjmu při jeho doložení podle odst. 9 tohoto článku, je povinna doplatit úhradu do částky stanovené podle skutečné výše jejího příjmu.

Varianta:

(11) Zamlčela-li Osoba skutečnou výši svého příjmu při jeho doložení podle odst. 9 tohoto článku, je povinna zaplatit Poskytovateli smluvní pokutu ve výši 2 000,- Kč.

(12) Zaplacením smluvní pokuty podle odst. 11 tohoto článku není Osoba zproštěna zaplatit za ubytování a stravu částku stanovenou podle skutečné výše jejího příjmu.

VIII.

Ujednání o dodržování vnitřních pravidel stanovených Poskytovatelem pro poskytování sociálních služeb

Osoba prohlašuje, že byla seznámena s vnitřními pravidly domova pro seniory, v němž se poskytuje sociální služba podle této Smlouvy. Osoba prohlašuje, že vnitřní pravidla jí byla předána v písemné podobě, že tato pravidla přečetla a že jim plně porozuměla. Osoba se zavazuje a je povinna tato pravidla dodržovat.

IX.

Výpovědní důvody a výpovědní lhůty

(1) Osoba může Smlouvu vypovědět bez udání důvodu. Výpovědní lhůta pro výpověď Osobou činí dní (*varianta: týdnů, měsíců*).

(2) Poskytovatel může Smlouvu vypovědět pouze z těchto důvodů:

a) jestliže Osoba hrubě porušuje své povinnosti vyplývající ze Smlouvy. Za hrubé porušení Smlouvy se považuje zejména:

1. zamlčení výše příjmu nebo jeho změn, pokud byla úhrada za ubytování a stravu stanovena podle odst. 2 čl. VII. Smlouvy nebo pokud Osoba úhradu za ubytování a stravu neplatila podle odst. 3 čl. VII. Smlouvy,

2. nezaplacení úhrady, byla-li Osoba povinna platit úhradu podle čl. VII. Smlouvy.

b) jestliže Osoba i po opětovném napomenutí hrubě poruší povinnosti, které jí vyplývají z vnitřních pravidel domova pro seniory.

(3) Výpovědní lhůta pro výpověď danou Poskytovatelem z důvodů uvedených v odst. 2 písm. a) a b) tohoto článku činí dní (*týdnů, měsíců*) a počíná běžet prvním dnem kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, v němž byla tato výpověď Osobě doručena.

X.

Doba platnosti smlouvy

(1) Smlouva nabývá platnosti a účinnosti okamžikem jejího podpisu oběma smluvními stranami.

(2) Doba platnosti a účinnosti smlouvy je sjednána od okamžiku jejího podpisu oběma smluvními stranami do dne Osoba nemůže práva z této Smlouvy postoupit na jiného.

Varianta:

(2) Doba platnosti a účinnosti smlouvy je sjednána od okamžiku jejího podpisu oběma smluvními stranami na dobu neurčitou. Osoba nemůže práva z této Smlouvy postoupit na jiného.

XI.

(1) Smlouva je vyhotovena ve dvou exemplářích s platností originálu. Každá smluvní strana obdrží jedno vyhotovení.

(2) Smlouva může být měněna nebo zrušena pouze písemně.

(3) Smluvní strany prohlašují, že Smlouva vyjadřuje jejich pravou a svobodnou vůli a že Smlouvu neuzavřely v tísní za nápadně nevýhodných podmínek.

(4) Smluvní strany prohlašují, že smlouvu přečetly, jejímu obsahu rozumí a s jejím obsahem úplně a bezvýhradně souhlasí, což stvrzují svými vlastnoručními podpisy.

V dne.....

.....
(podpis osoby)

.....
(podpis poskytovatele)

Příloha č. 2

Organizační schéma organizace Sociální služby Vyškov, p. o.

